

Pascal IDE
Luc ADRIAN

7 GLAVNIH 7 GREHOV

in

kako zgrabiti bika za roge

založba **EMANUEL**

Naslov knjige: Sedem glavnih grehov in kako zgrabiti bika za roge
Avtorja besedila: Pascal Ide, Luc Adrian
Prevod: Marjan Poljanec
Lektoriranje: Janez Zupet
Oblikovanje naslovnice: Jerneja Muhič
Prelom: www.k8dizajn.si
Izdaja: Založba Emanuel d.o.o.
<http://zalozba-emanuel.si>
Naročila: narocila@zalozba-emanuel.si
031 705 792

© 2011 Založba Emanuel d.o.o., za slovensko izdajo
Naslov izvirnika: Les sept péchés capitaux ou ce mal qui nous tient tête
© 2006; Mame-Edifa, 15-27, rue Moussorgski, 75018 Pariz, Francija
ISBN 978-2-9145-8010-6, za francosko izdajo

Tiskano v Sloveniji.
Naklada: 800 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-423.5
27-185.3

IDE, Pascal
Sedem glavnih grehov in kako zgrabiti bika za roge / Pascal Ide,
Luc Adrian ; [prevod Marjan Poljanec]. - Ljubljana : Emanuel, 2011

Prevod dela: Les sept péchés capitaux ou ce mal qui nous tient tete

ISBN 978-961-93026-8-2
l. Adrian, Luc
258524928

Knjigo posvečam Anne, ki me
je spodbudila, *suaviter et fortiter*,
da sem jo napisal.

UVOD

»O čem je govoril duhovnik v pridigi?«

»O grehu.«

»In kaj je rekel?«

»Bil je proti.«

Pogovor med Gladstonom in njegovo ženo

Greh tega stoletja je izguba čuta za greh.

Pij XII., 1946

Ta izguba hodi vštric z izgubo čuta za Boga.

Janez Pavel II., 1986

STE SE VDA LI skušnjavi, da odprete to knjigo?

Ne bo vam žal, razen če ...

... če se niste nikoli trikrat zapored posladkali s čokoladno oblitim španskim vetrцем; če niste nikoli občutili, kako vas stiska v grlu od jeze ali kako vas trpinči plamen poželenja, ko imate pred seboj kako lepo bitje; če vas ni nikoli glodala bridka zavist zaradi kolegove uspešnosti ali prijateljčine lepote; če si niste nikoli želeli nakopičiti več denarja, malo več, samo še malo več; če niste nikoli izbrali televizijskega programa namesto večerne molitve, potem, žal, ta knjiga ni za vas. In zato vam iskreno čestitava: ker ste popolni ali skoraj popolni. A knjige kljub temu ne vrzite proč! Podarite jo, saj namreč niste sebični. Podarite jo svojemu zakonskemu partnerju, svojim otrokom, prijateljem, kolegom – vsem nepopolnim bitjem, ki vas obkrožajo. Predvsem pa jo podarite svojemu največjemu sovražniku, saj mu bo v največji prid.

Njena avtorja sta priznana poznavalca glavnih grehov. Dolgoletna praktila, ki sta jih preverila na dolgo in široko. Toda njun namen tukaj ni, da bi razgaljala

svoje boleče notranje boje – kar bi se sicer bolje prodajalo – ampak da iz svojih izkušenj izluščita napotke in nasvete, kako biti svoboden in srečnejši. Kajti ta knjiga je v prvi vrsti priročnik za notranjo osvoboditev.

Čemu nama govorita o grehu, boste vprašali. Ali ta kot Geneza stari pojem ni zastarel in preživel? Mar kuka na plano nov janzenizem? Se vrača »moralni red«? Mar se ne bo še povečal že tako izrazit občutek krivde v svetu, ki ga zaznamuje »bivanjska utrujenost«? Ali ne bi bilo boljše pisati o Božji dobroti kot pa o človeški hudobnosti?

Bodimo si na jasnem: avtorja nimata namena, da bi ponujala zgodovinsko študijo o nekem teološkem pojmu, kaj šele da bi »brala levite« - v tem primeru bi to najprej uporabila zase, ker sta tako kot La Rochefoucauld prepričana, da je »lažje dajati dober nasvet kot pa dober zgled«. Njun namen je, da s pomočjo velikih duhovnih učiteljev preženeta lažne bogove, ki skušajo človeka že od začetka sveta in sta njihovo zapeljevanje izkusila tudi sama.

Teh velikih malikov, ki jih skušnjavec hujska v srcih ljudi, da bi jih preslepil o njihovi sreči, so stari modreci našteli sedem: napuh, požrešnost, nečistost, skopost, nevoščljivost ali zavist, jeza in lenoba. Sedmero največjih skušnjav, sedmero glavnih pregreh. Sedmero boleznih duše, ki jim pravimo glavne, ker povzročajo še druge. Njihove korenine so globoke in skrite. Težko jih diagnosticiramo, imamo pa proste roke pri njihovem zdravljenju. To je namen teh strani.

Ta mala teološko-medicinska razprava o glavnem grehu je pravzaprav posledica dveh ugotovitev.

Prva je: pri razločevanju svojega greha imamo velike težave, ker ga ne vidimo več ali ga vidimo preveč ali pa ga ne vidimo tam, kjer dejansko je.

Najpogostejša skušnjava je, da zmanjšujemo oz. podcenjujemo greh v svojem življenju. Bogu radi govorimo kot »mistična« damica, ki jo je na njenem klečalniku narisal ilustrator Sempé: »Kot veš, prihaja beseda *péché* (*greh*) iz latinskega *peccatum*, ki je po vsej verjetnosti dalo *peccadille* (*majhen greh*), in od slej bom raje uporabljala to besedo.«¹

1 Sempé, Nekaj mističnih, zal. Denoël, 1998, str. 9

Velja, nekatere napake so očitne. Težko je spregledati, če je kdo ubijal, lagal, kradel ali varal zakonskega partnerja (pa še se nam ga posreči opravičevati: prešuštvo na primer rečemo »sprememba zvestobe«). Toda če ostanemo le pri teh grehih, se vrtimo v krogu. So namreč tisti, ki jih povemo v spovednici, če sploh še opravljamo ta zakrament: vedno isti, prežvečeni! Navdaja nas obupen občutek, da ne napredujemo. Če sploh ne omenjamo tistih nadležnih in ponavljajočih se grehov (ki so pogosto grehi mesa), ki navsezadnje zavzamejo vso zavest, jo zatemnijo ter prikrijejo hujše pregrehe. Zdi se nam, da režemo glave in te zrastejo znova in znova, ne da bi mogli pokončati hidro v celoti. Od tod do vdaje in zavrnitve zakramenta sprave, ki se zdi tako neučinkovit, je le korak, in tega pogosto tudi naredimo.

Greh lahko prikrije kak drug greh. Za dolgo vrsto vsakdanjih pregreh, navadnih grehov, majhnih zlikovcev, se skrivajo botri in naročniki. Globlji grehi, bolj prikriti, manj vidni. Dobro skrite velike živine, ki se znajo zavarovati. Prebrisanci in mogočnejši. Glavni, skratka. In prav tem bomo za petami.

Druga ugotovitev: medtem ko imamo odlična dela o zakramentu sprave, pa nimamo novejših in praktičnih knjig o grehu – še posebej ne o glavnem grehu. Kot da mu je uspelo, da smo nanj pozabili.

Namen te knjige je popolnoma konkreten: pomagati vsakomur razložiti njegov poglavitni greh – to »razvadico«, ki največkrat ni tisto, kar mislimo, da je – da bi ga temeljiteje izkoreninil in se tako poboljšal. Predlagani pripomočki naj bi boj proti raku greha vključili v vsakdanje življenje, kar je najboljši način, da smo deležni zakramentalne milosti odpuščanja. Kajti če je odpuščanje milost, milost vseh milosti, potem moramo tudi vedeti, kaj nam je odpuščeno.

V pedagoški skrbi sva opremila navedke z vso natančnostjo, na koncu knjige pa ponujava bibliografijo².

2 Ker bibliografija vsebuje skoraj izključno francoske vire, ki po večini ne obstajajo v slovenskem prevodu, je v tej knjigi izpuščena. Bralec, ki se zanima za seznam francoske literature o sedmih glavnih grehih, naj se obrne na uredništvo Založbe Emanuel (op. ur.).

Vsak glavni greh bova razčlenila po skoraj enakem načrtu. To se utegne zdeti šolsko, vendar se s tem poveča jasnost:

- V čem je ta greh?
- Zakaj je ta greh glavni, se pravi, katere so njegove posledice in katere druge grehe povzroča?
- Kako se prikrieva? Kako ga prepoznati?
- Kako ga odpraviti, se pravi, kakšna so konkretna sredstva, da se znebimo te pregrehe?

Na koncu vsakega poglavja bova greh ponazorila s kakim kolikor toliko novejšim filmom in z njim vedro zastavila globlji premislek v družini, s prijatelji ali veroučni sobi ... Da bi razčlemba odprla vse smeri premišljevanja, ji bodo v pomoč odlomki, označeni z navpično črto, pa tudi »Hudičeva t@ktika«. Ta vaja v slogu prevzema mikavno zamisel, ki jo je angleški pisatelj C. S. Lewis razvil v knjigi z naslovom *Pisma izkušenega hudiča*.³ Ta krščanski humorist v njej opisuje, kako Skušnjavec v pismih nečaku hudičku na dolgo in široko razpravlja o svojih različnih taktikah za ulov človeka, s tem da ga spelje v greh. Postopek sva le posodobila: hudič je pri naju *hellmaster*,⁴ ki surfa po pekelnemu in pošilja elektronska pisma svojemu nečaku, ki je stažist v peklu.

Lahko se kdo razburi, češ da tako resno oz. tudi tragično dejstvo, kot je greh, obravnavava včasih humoristično. Vendar humor ni ironija: ironija podira, humor gradi. »Nič ni neumnejše, kot če resno obravnavamo neresne reči. Toda nič ni duhovitejše, kot če z neresnostmi razlagamo resne reči,« je trdil Erazem v svoji *Hvalnici norosti*. Pravi humor se začne tam, kjer se napuh umika: ker zmanjšuje pomen tistega, kar preradi absolutiziramo, nam omogoča, da smo resni, ne da se jemljemo (pre)resno.

Navsezadnje se proti zlu učinkovito bojujemo le, če se povežemo z dobrim, ki je njegovo nasprotje. Potemtakem lahko to razpravo o glavnih grehih beremo kot razpravo o velikih krepostih: ponižnosti, blagosti itd.

3 Clive Staples LEWIS, *Tactique du diable*. Lettres d'un vétéran de la tentation à un novice, Basel, zal. Brunnen Verlag, 1980. Slov. prev., *Pisma izkušenega hudiča*, Koper (Ognjišče), 1996.

4 Neologizem *hellmaster* (»gospodar pekla«, v angleščini) je narejen po *webmaster*.

HUDIČEVA T@KTIKA

WWW.666SKUŠNJAV.COM

Dragi nečak, v okviru svojega doktorata o večnem pogubljenju se lotevaš specializacije iz skušnjav, čestitam! Lahko boš preizkusil sedmerico mojih najlepših iznajdb – glavnih grehov. Opise teh skrivnih zvijač boš našel na mojem internetnem naslovu www.666skušnjav.com. Tvoji poskusni zajčki bodo bralci drobne knjižice, ki mi povzroča veliko skrbi. Njena avtorja sta dva tipa, na katerih sem treniral in ki sta šla vse povedat B..., skratka tistemu, čigar imena ne morem spregovoriti, ne da bi si opekel jezik, in ki ga bom poslej imenoval KJTU (kogar je treba uničiti).

Ta dva važiča, ki so ju opogumile moje težave z njima pa še milost odpuščanja, ki jima jo je podelil KJTU (biti odrešen ni težko, le zahtevati je treba!), sta napisala majhen priročnik: ne drag in ne prezahteven za branje čisto lahko postane uspešnica, ker razkriva nekatere moje zvijače, medtem ko se mi je v zadnjih letih posrečilo preprečiti vsako resno obravnavo te tematike. Nekateri kristjani so se na greh celo požvižgali, češ, »to je izmišljija župnikov, to je zastarelo, nehajmo s tem občutkom krivde!« Zdaj pa se, žal, o tem spet piše.

Kot veš, je moja najboljša ukana to, da ljudi prepričujem, da me ni oz. da sem tam, kjer me ni. Skratka, da jih zmedem. Sem iluzionist, ki ima v rokavu sedmero poglavitnih kart, sedmero glavnih džokerjev, s katerimi na igralni mizi kar spretno igram z ljudmi. Zdaj pa ta dva cepca razkrivata moje finte! *Damned*, to mi bosta plačala! Za zdaj pa ti želim veliko poguma, kajti to bo zapletlo tvojo nalogo!

Dovoli mi, da te zasujem z nekaj nasveti, ki so se mi nabrali med dolgotrajnim prisluškovanjem v spovednicah, teh groznih prostorčkah za obujanje kesanja. Dečko, bistveno je, da se vedno opiraš na potrebo po varnosti in udobju, ki je navzoča v vsakem bitju. Človek čuti odpor do korenitih sprememb. Najbolj se je

treba bati tistih učencev KJTU, ki kar naprej dvomijo o sebi. Moje veselje je duša, ki se ne sprašuje. Ti »vrli« ljudje, ki mislijo, da je v njihovem življenju, v njihovem zakonu in z njihovimi otroki vse v najlepšem redu in da morajo potemtakem živeti le tako naprej. Prišepni jim, da gre pri njihovih sosedih zelo slabo in da imajo pravzaprav srečo, da tako dobro shajajo. Naj bodo še naprej zadovoljni s svojo povprečnostjo in zmaga je dobljena.

Drugo zlato pravilo: Skrbno načrtuj začetke. Ti poskrbijo za vse ali skoraj vse. Navada se težko spremeni, potem ko se je prijela. Zato je treba začeti prej ko mogoče, že v otroških letih. »Ljuba moja, ti si pravi sončni žarek,« ponavlja mati hčerkici. Ti pa poskrbi, da nikoli ne bo dodala: »Veš, v življenju smo kdaj tudi žalostni ali jezni. A tudi če se boš jokala ali jezila, te bomo imeli enako radi.« Deklica bo mislila, da je lahko ljubljena le, če je nasmejana. Ko bo odrasla, si bo zadala častno nalogo, da se bo vedno kazala neoporečno in ne bo nikoli priznala svojih slabosti.

Igraj tudi na notranje rane. Neuravnovešenosti so čudovit teren za manipuliranje. Ljudi pripravijo do tega, da se obtožujejo, česar niso krivi, in se opravičujejo za tisto, kar so zagrešili.

Deluj dolgoročno. Ne pozablaj pravila: »Satanu je treba dati čas.« Znova in znova začenjaj svoje delo, 666-krat šestkrat. Lahko je potrebnih več let, da pripraviš poročeno ali posvečeno osebo do nezvestobe. Pomni, da je zmaga vedno vprašljiva in da ima KJTU zoper naju usodno orožje, ki lahko izniči najine napore, ko ga človek blagovoli izkoristiti: SOS usmiljenje!

Ne puščaj vnamar duhovnikov! V Franciji postajajo po moji zaslugi redki, a se še vedno najdejo prav goreči. Ne boj se, kadar vabijo k spreobrnjenju – to je njihova služba. Navdihuj jim le dolgočasne in splošne pridige: te ali uspavajo ali vzbujajo občutek krivde, to pa nam zelo pomaga. Če pa gredo v nadrobnosti, če opisujejo greh z natančnimi zgledi, če predlagajo konkretna sredstva za boj zoper skušnjave – tedaj deluj. Poskrbi, da se razširi malce kritiziranje. Kak župljan se bo na primer pritožil, da v pridigah omenjeni primeri ne zadevajo čisto vsakogar; duhovnik bo začutil, da mu poslušalci ne verjamejo več – to mu bo vzelo pogum

ter se bo hitro vrnil k nekdanjim abstraktnim in nebolečim pridigam. Tedaj poskrbi, da bo spet dobil svojo dozo pohval. Naj živi frazarjenje! Če pa duhovnik na nesrečo vztraja pri svojem, pripravi svojega klienta do tega, da zamenja faro. To gre precej zlahka.

Nikoli ne podcenjuj KJTU, čeprav se zdi, da ga tu na tem svetu premagujemo. Je namreč zares prebrisan. Da reši grešnike, izrabi celo greh. Da, pazi se: greh naju lahko razkrinka!

Poskrbi torej, da se bo grešnik izenačil s svojim grehom. Pozabil bo, da se človek nikoli ne zreduceira na svoje dejanje, naj bo še tako gnusno, pa bo mislil, da je obsojen na zlo, hura!

In za konec: kdaj pa kdaj se znaj umakniti. Odloži orožje, izprezi za hip. Če je človek manj skušan, manj zmeden, si misli, da postaja popolnejši. In se zanemari. Opazuj tedaj pomanjkljivosti njegovega oklepa, točke, kjer se manj trudi: polovične laži, lenobnost, mlačnost itd. Potem ga napadeš z večjo natančnostjo. O tem ti bom še kaj povedal.

Zdaj pa te žgoče poljubljam.

E-mailcebul